

RADNIČNÉ NOVINY

6/22
JÚN
Ročník 4.

STROMY, ZELEŇ A POSEDENIE NAMIESTO ÁUT

Mesto skrášli priestor pred bývalým Priorom. Pozrite si, ako bude vyzerieť.

KÚPALISKO BUDE V LETE KRAJŠIE A MODERNEJŠIE

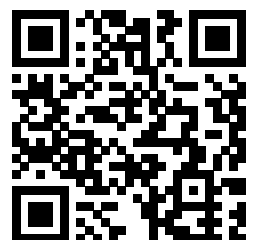
Aké zmeny nás čakajú počas oddychu pri vode?

DETSKÉ IHRISKÁ: OBNOVOU PREJDE AŽ 30 Z NICH

Súčasťou budú napríklad aj bezpečné dopadové plochy.

**NOVINY PRE
SLABOZRAKÝCH**

NA BEZPEČNOSTI NAŠICH DETÍ A SENIOROV ZÁLEŽÍ

Môže sa to zdať ako zanedbateľný detail, ale stĺpiky, ktoré sme osadili v Starom meste, sú dôležitým bezpečnostným prvkom. Autá parkujúce na chodníkoch často bránili voľnému prechodu peších, či už seniorov alebo mamičiek s kočíkmi. V centre bol tento problém najvypuklejší na Párovskej ulici. V lokalite býva veľa starších ľudí, v blízkosti je škôlka, poliklinika, lekáreň a potraviny. Široký chodník tu využívali autá ako parkovisko. Stĺpiky, ktoré sme osadili, zamedzia vjazdu vozidiel a verejný priestor bude zase o čosi príjemnejší a bezpečnejší.

Keď sme pri chodníkoch a bezpečnosti, jednou zo základných povinností samosprávy je oprava chodníkov. Áno, som si vedomý toho, že napriek našej snahe máme viaceré úseky v nedobrom stave. Kto však chodí ulicami Nitry s otvorenou myslou, musí uznať, že ich dávame krok po kroku do poriadku. Nie tak dávno sme kompletne opravili dvojkilometrový úsek na Dolnočermánskej, spájajúci Klokočinu a Čermáň. Nový chodník je aj na Párovciach od materskej školy smerom na Ďurkovu, hotová je Hlboká aj Hanulova ulica, opravili sme úseky na Jurkovičovej na Klokočine, Karpatskej, Ďumbierskej či Pri strelnici na Chrenovej. Každý rok opravíme chodníky o veľkosti niekoľkých futbalových ihrísk! Robíme to preto, aby ste sa dostali bezpečne tam, kam zrovna potrebujete.

S dostupnosťou súvisí aj téma kvalitných služieb. Tým, že sme dali stopku hazardu, začali nám ako huby po daždi vyrastať namiesto herní zmysluplné prevádzky. Napríklad seniori na Štúrovej to dnes majú bližšie do potravín - jedny vznikli na rohu s Hollého ulicou, druhé v Dome služieb. Obyvatelia Párovci si dnes môžu nakúpiť v drogérii, ktorá tu nahradila len prednedávnom kasíno. Inde zase vznikol salón krásy, kaviareň, či fitness centrum. Namiesto čiernych dier sme do mesta priniesli život.

Na záver mi dovoľte popriať našim žiakom vydarený záver školského roka a čo najlepšie známky na vysvedčení. No a všetkým nám želám príjemné leto, napríklad aj na našom kúpalisku, ktoré je vďaka novej gastrozóne zase o čosi krajšie a modernejšie.

Marek Hattas, primátor mesta Nitry

OBSAH

4 – 12

Meníme Nitru

4 – 5

**Revitalizácia
detských ihrísk**

6 – 7

**Modernejšie
základné školy**

10

**Oživenie priestoru
v centre mesta**

12

**Regionálne
vzdelávacie
centrum**

13 – 15

**Nitra z oblakov –
rozhovor**

16

**30. výročie
mestskej polície**

23

**Slávnosti Nitry,
milá Nitra**

[facebook/nitramesto](https://facebook.com/nitramesto)

[instagram/mesto_nitra](https://instagram.com/mesto_nitra)

Radničné noviny – mesačník pre všetkých, ktorí majú radi Nitru

Číslo 6/2022 | Ročník 4 | **Vydáva:** Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | IČO: 00308307 | **Adresa redakcie:** Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra, redakcia@msunitra.sk | **Redakcia:** Tomáš Holúbek – šéfredaktor, Timea Galová, Lenka Mareková, Roman Oravec, Mária Snopová | **Grafická úprava:** Peter Jánsky | **Tlač:** Komárňanské Tlačiarne, spol. s r.o.; Bratislavská cesta 3012, 945 05 Komárno | **Vyšlo:** jún 2022 | **Náklad:** 40000 ks | Bezplatná distribúcia do domácností a na verejne dostupné miesta v Nitre | ISSN 2644 -6073 | EV 5851/19.

Indiánske ihrisko na Novomeského ulici.

DO OPRAVY DETSKÝCH IHRÍSK INVESTUJE MESTO ĎALŠÍCH 360 - TISÍC EUR

V máji radnica dokončila rekonštrukciu štyroch tematických ihrísk. Do konca septembra prejde komplexnou revitalizáciou, náhradou a doplnením detských prvkov sedem ihrísk na Chrenovej, Klokočine, Dieloch, Čermáni a v Starom meste.

Súčasťou každého ihriska bude bezpečnostná dopadová plocha s preferenciou gumových povrchov. Tento povrch uprednostňujú aj rodičia a návštevníci ihrísk. Radnica sa ich to pýtala v ankete na sociálnej sieti.

„Detským ihriskám venujeme obrovskú pozornosť. Celkovo sme počas rokov 2019 až 2022 vybudovali, obnovili alebo doplnili hracie prvky až na tridsiatich detských ihriskách,“ povedal primátor Nitry Marek Hattas.

IHRISKÁ, KTORÉ ZREVITALIZUJEME

- **Tokajská** – doplníme agátové detské prvky, pribudne prvá 20-metrová lanová dráha v Nitre
- **Hlboká** – nové detské ihrisko nahradí pôvodné, ktorého technický stav je nevyhovujúci
- **Janka Kráľa** – doplníme moderné kovové prvky pre rôzne generácie detí, vytvoríme priestor na pohybové aktivity a lezenie

Hradisko na Čajkovského ulici.

Ihrisko Vtáky na Popradskej ulici.

- **Novomeského** – na ihrisku v blízkosti materskej školy pribudne 14 hracích prvkov pre rôzne generácie detí
- **Bajkalská** – generačná výmena prvkov prinesie novú multifunkčnú zostavu, preliezky a hojdačky
- **Hollého** – na ihrisku doplníme prvky pre najmenšie deti
- **Dlhá 20** – na ihrisku vo veľkom vnútrobloku vymeníme pôvodné kovové prvky

Do 1. júna radnica súťažila zhotoviteľa prác. Práce má ukončiť do septembra. Predpokladané náklady sú 310 - tisíc eur. Zároveň v jesennom období, podľa potreby, radnica doplní stromy, aby návštevníkom zabezpečila pritenenie ihriska.

LEGENDÁRNE MRAVENISKO, INDIÁNSKE IHRISKO, HRADISKO A VTÁKY V NOVOM ŠATE

Tematické detské ihriská sú krajšie a bezpečnejšie. V tomto roku radnica obnovila Mravenisko na Štiavnickej, Indiánske ihrisko na Novomeského, Hradisko na Čajkovského a Vtáky na Popradskej.

Hlavným účelom rekonštrukcie bolo doplnenie dopadových plôch, výmena opotrebovaných a poškodených častí, doplnenie zábradlia, nový náter ihrísk a všetky úpravy potrebné na jeho zosúladenie s bezpečnostnými normami.

Náklady na rekonštrukciu ihrísk sú spolu 22 800 eur a hračené sú z rozpočtu mesta.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

Ilustračné obrázky.

Mesto pravidelne kontroluje technický stav ihrísk

V tomto roku bolo do kontroly zaradených 75 detských ihrísk. Ihriská sa hodnotia podľa dvadsiatich kritérií, od poriadku cez odpadkové koše, oplotenia, povrchy, dopadové plochy až po stav hracích prvkov a príslušenstva. Taktiež mesto hodnotí stabilitu, mieru opotrebovania prvkov a kvalitu drevených konštrukcií.

V hodnotení boli podľa stupnice 1 - 5 vyhodnotené nasledovne: výborný stav: 20, veľmi dobrý stav: 20, dobrý stav: 30, rizikový stav: 3, nevyhovujúci stav: 0 (2 ihriská sú v spracovaní).

300 - TISÍC NA MODERNEJŠIE ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Základné školy Na Hôrke a Škultétyho získali peniaze, vďaka ktorým majú žiaci nové skrinky, oddychové zóny, relaxačnú miestnosť i krajší areál školy.

Mesto Nitra uspelo v dotačnej výzve Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a získalo 300 - tisíc eur na modernizáciu interiéru škôl. 150 - tisíc išlo na Základnú školu s materskou školou Na Hôrke, 150 - tisíc na Základnú školu Škultétyho.

„Cieľom projektu Modernejšia škola je pretvoriť triedy

tak, aby umožnili prechod od klasickej "frontálnej" alebo "prednáškovej" výučby k takej, ktorá aktívne zapája žiaka do procesu, podporuje tímovú prácu, skupinové riešenie problémov či diskusiu," povedal minister školstva Branislav Gröhling, ktorý spolu s primátorom Nitry Marekom Hattasom počas mája navštívil obe základné školy.

Multisenzorická miestnosť pre deti so zdravotným znevýhodnením - ZŠ Na Hôrke.

Oddychová zóna - ZŠ Na Hôrke.

Nové protipožiarne dvere - ZŠ Škultétyho.

Čítareň - ZŠ Škultétyho.

NA HÔRKE ZREKONŠTRUOVALI VESTIBUL AJ ODDYCHOVÉ TRIEDY

Počas januára až marca tohto roku prešiel kompletnou rekonštrukciou vestibul základnej školy. „Vymenili sme podlahy, osvetlenie a vnútorné protipožiarne dvere. Tie tvorili značnú časť dotácie. Každý žiak dostal svoju vlastnú novú skrinku,“ popisuje novinky v škole riaditeľka Dana Halajová.

Na chodbách pribudli nové hracie prvky ako futbal, šach či dáma, ktoré spríjemňujú deťom čakanie na krúžky. Steny i podlahy zdobia rôzne edukatívne polepy, ktoré oživia interiér.

Vďaka dotácii vznikla aj špeciálna relaxačná miestnosť. „Určená je pre detičky so zdravotným znevýhodnením. Naša škola je prvou v Nitre, ktorá takúto špecializovanú triedu má,“ dodáva Halajová.

NA ŠKULTÉTYHO MAJÚ NOVÝ ZÁHRADNÝ PRÍSTREŠOK, PRIBUDNE MOBILIÁR AJ ZELEŇ

Základná škola využila dotáciu na revitalizáciu areálu školy a na rekonštrukciu prvého poschodia. Rovnako, ako na ZŠ Na Hôrke, aj tu zrekonštruovali chodbu a pribudla oddychová zóna. „Odstránili sme staré šatne a nainštalovali nové šatňové skrinky. Vymenili sme

Nová náučná záhrada - ZŠ Škultétyho.

Nová knižnica - ZŠ Škultétyho.

Altánok pre deti - ZŠ Škultétyho.

veľkorozmerné protipožiarne dvere,“ hovorí riaditeľka školy Henrieta Martincová. Na škole pribudol aj interaktívny LED panel.

Zmeny sú viditeľné aj v exteriéri školy. Z dotácie opravili

terasu, vybudovali chodníky, a pribudol nový altánok. „V súčasnosti prebieha výsadba vyvýšených záhonov a biodiverzitetnej záhrady, ktorú využijeme aj pri vzdelávaní. Budú tu stromčeky, bylinky, drobné ovocie a kvety vhod-

né na jedenie, aj pre hmyz,“ dodáva Martincová. V záhrade pribudne aj mobiliár.

Lenka Mareková
foto: Roman Oravec

MENEJ VIZUÁLNEHO SMOGU, KRAJŠIA NITRA

PRED PO

PRED PO

PRED PO

PRED PO

V máji začalo mesto s odstraňovaním ďalších 12 billboardov, tentokrát na Bratislavskej ulici. Cestička po nábřeží, ktorú často vyhľadávajú cyklisti, bežci ale aj ľudia počas prechádzok, bude bez vizuálneho smogu zase o čosi príjemnejšia.

Rázne kroky môže radnica urobiť aj preto, že poslanci Národnej rady SR minulý rok schválili novelu stavebného zákona, vďaka ktorej má mesto právomoc odstraňovať reklamné stavby. Toto právo

mali doposiaľ iba vlastníci nehnuteľnosti, alebo vlastníci reklamnej stavby.

Od januára 2019 do decembra 2021 mesto odstránilo 199 reklamných stavieb, vrátane 2 veľkoplošných obrazoviek v centre mesta. Tento rok odstráni ďalších viac ako 80 reklamných stavieb.

(HV, foto RO)

LETO SA BLÍŽI, NÁVŠTEVNÍKOV ČAKÁ NOVÁ GASTROZÓNA NA KÚPALISKU

Práce na letnom kúpalisku finišujú. Okrem bežnej údržby kúpaliska a opráv mesto modernizuje areál a skvalitňuje služby.

V novej gastrozóne pribudne rozšírená ponuka jedál a nápojov, ktoré v teplých dňoch padnú vhod. Dokončené sú obklady drevených terás, piesková a štrková časť. Radnica investovala aj do novej výsadby pri tobogane a pri gastrozóne.

Dokončený je nový vysúťažný chodník medzi detskými bazénmi. Bude krajší a bezpečnejší.

Ďalšou novinkou, ktorá ale návštevníkom nie je viditeľná, je vylepšenie technológie. V minulej sezóne radnica vymenila päť nových filtrov a tri čerpadlá. Tento rok vymenila čerpadlá a tlakové rozvody vody pre dva bazény.

Kúpalisko mesto plánuje otvoriť v druhej polovici júna. Ceník z minulého roka ostáva v platnosti.

Predpokladaná výška investície je príjme 169 - tisíc eur.

(LM, foto RO)

V gastrozóne pribudne výsadba trvaliek.

Rozšírenie terasy a chodníka v gastrozóne.

HOLLÉHO ULICU ČAKAJÚ ZMENY

Hollého ulica je jednou z najfrekventovanejších nitrianskych dopravných tepien. Už niekoľko mesiacov radnica intenzívne pracuje na komplexnej projektovej dokumentácii.

bude mesto môcť projektovú dokumentáciu finálne dopracovať.

- » Mesto pracuje aj na združenom chodníku pre chodcov a cyklistov.

Cieľom je vytvoriť modernú mestskú ulicu, ktorá bude plnohodnotne fungovať pre chodca, cyklistu, človeka cestujúceho v MHD aj šoféra.

Pozrite si prehľad aktuálnych prác na reorganizácii Hollého ulice v Starom meste:

- » Aktuálne mesto pripravuje projektovú dokumentáciu k územnému konaniu.
- » Prebieha inžinierska činnosť, projektová dokumentácia bude podľa potrieb upravená a doplnená.
- » Prebiehajú aj rokovania s dopravným inšpektorátom. Cieľom je získať súhlasné záväzné stanovisko, na základe ktorého

- » Zároveň rieši nové parkovacie miesta na Štrkovej, Pri Červenom kríži, na Mudroňovej, aj na Vajanského. V pláne má obnoviť parkovisko za existujúcou zastávkou MHD s novým dopravným napojením.
- » Stále prebiehajú rokovania o podobe BUS pruhu, ktorý by mal viesť od križovatky Hollého – Svetlá až po most ponad železničnú trať.

O ďalších krokoch vás budeme priebežne informovať.

(TH, LM, foto: RO)

MESTO DOKONČILO HLBOKÚ NA ČERMÁNI A VYSOKÚ NA ZOBORE

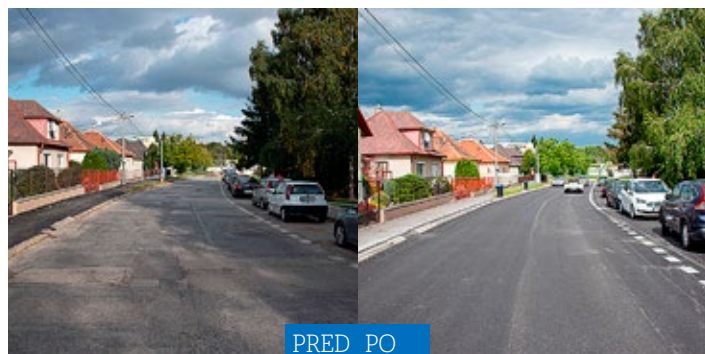
Okrem veľkých investícií do rozvoja infraštruktúry pracuje radnica aj na bežných opravách ciest a chodníkov. V máji dokončila Hlbokú a Vysokú ulicu.

Počas druhej etapy opravy Hlbokkej bol odstránený starý povrch vozovky, nasledovala pokládka novej vrstvy asfaltu. V rámci rekonštrukcie vysúťažila firma zabezpečila aj osadenie nových obrubníkov a vodorovné dopravné značenie. Súčasťou rekonštrukcie cesty bola aj nová dlažba pre nevidiacich.

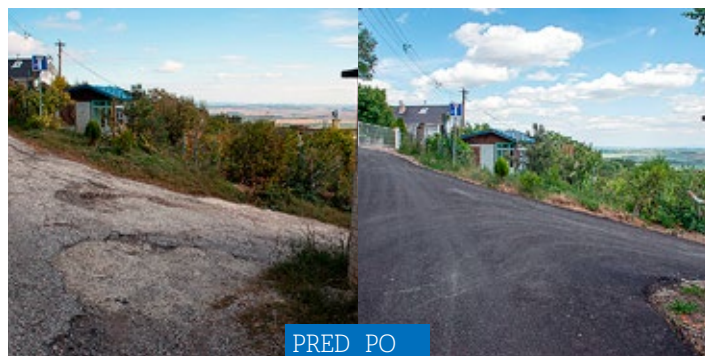
Práce na dvesto metrov dlhom úseku trvali tri týždne a hradené boli z rozpočtu mesta Nitra vo výške 74 - tisíc eur.

O prebiehajúcich prácach na Vysokkej ulici sme vás informovali v minulom čísle. Oprava bola počas mája kompletne dokončená. Na Vysokkej je nový povrch komunikácie a opravené kanalizačné poklopy. Cena opravy bola 37 - tisíc eur.

(LM, foto RO)

Hlboká ulica.

Vysoká ulica.

REVITALIZÁCIA ŠTEFÁNIKOVEJ TRIEDY OD PEŠEJ ZÓNY PO KRIŽOVATKU PRI OC MLYNY

Priestor v samotnom centre Nitry bude príjemnejší a krajší.

Približne päťdesiatmetrový úsek od budovy ZSE smerom k Palárikovej ulici bude tvoriť živý priestor so sedením a mobilnou zeleňou. S úpravami sa začne čoskoro. Aktuálne sa rieši nákup mobilných stromov a dotahujú sa posledné formality.

V rámci oživenia priestoru budú parkovacie miesta presunuté zo Štefánikovej triedy (pred VÚB a Zanzibarom) na Palárikovu ulicu. Autobusová zastávka na Palárikovej ulici bude zlúčená s existujúcou zastávkou na Štefánikovej triede, pri Mlynskej uličke. Obnovený bude aj priestor pred bývalým OD Prior. Pred Priorom, Orbisom, VUBkou

až po Farskú pribudne nová dlažba, lavičky, nové stromy či koridor pre cyklistov. Na základe štúdie architekti teraz spracovávajú dokumentáciu pre ohlásenie stavebných úprav, kolegovia z investičného odboru riešia inžiniering a časové plány výstavby.

Revitalizácia bude zahŕňať predĺženie plochy, vytvorenie malého parčíku so zeleňou, doplnenie stromov a drobného mobiliáru. Odstráni sa asphalt, existujúca zeleň ostane zachovaná. Predpokladaný termín začiatku realizácie je júl 2022.

(TG, foto RO)

KÁVIČKA ALEBO DRINK? ROKY NEVYUŽÍVANÝ STÁNOK NA NÁMESTÍ OŽIJE

Ľudia si tu roky kupovali noviny. Potom však stál nevyužitý, opustený, slúžil ako sklad pre odbor kultúry. Do stánku na Svätoplukovom námestí sa po súťaži vypísanej mestom navráti život. Vznikne tu priestor, kde sa bude predávať káva a ďalšie nápoje.

Víťazný uchádzač už podpísal s mestom zmluvu. Ide o Máriu Adamčíka, človeka, ktorý pracuje s kávou od roku 2015 a v tejto oblasti vyhral niekoľko súťaží a reprezentoval Slovensko vo svete. Založil si pražiareň, spustil niekoľko vlastných kaviarní, o káve má aj podcast.

Adamčík bude v stánku predávať hlavne kávu, ale aj nealko nápoje, občerstvenie a ďalší drobný tovar. Podmienkou

prenájmu stánku na dobu neurčitú je, že si na vlastné náklady musí vybudovať prípojku na kanalizáciu a vodu.

Stánok s unikátnym ose-muholníkovým pôdorysom dostal stavebné povolenie ešte v roku 1988. Skolaudovali ho o štyri roky neskôr.

Podľa kolaudačného rozhodnutia sa tu mala predávať tlač a tabakové výrobky. To sa aj dialo, mnohí Nitrania si ho preto spájajú práve s predajom novín a časopisov.

Po odchode posledného nájomníka využívalo stánok mesto ako sklad počas podujatí na námestí.

Oživenie a zatraktívnenie stánku je ďalším krokom, kto-

rým mesto postupne prispieva k oživeniu pešej zóny a Svätoplukovho námestia. Cieľom je, aby tu ľudia mali dôvod pobudnúť aj dlhšie a aby sa tu cítili príjemne.

„Pred časom sme osadili moduly, ktoré sa okamžite stali obľúbeným miestom na pose-

denie. Otvorili sme parčík nad schodmi, na pešej zóne aj na námestí sme vysadili desiatky nových stromčekov a inej zelene a na ďalších zmenách postupne pracujeme,“ povedal primátor Marek Hattas.

*Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec*

V STAROM MESTE PRIBUDLI BEZPEČNOSTNÉ STĹPIKY

Počas mája ich mesto osadilo na Párovskej ulici. Denne týmto chodníkom prejde množstvo starších ľudí a veľa mamičiek s malými deťmi. V blízkom okolí je poliklinika, medicínske centrum, lekáreň, potraviny,

škôlka. Tí, ktorí sem chodia pravidelne vedia, že chodcov tu až príliš často obmedzujú na chodníku stojace autá.

Cieľom mesta je vytvárať čo najbezpečnejšie podmienky pre chodcov, cyklistov a ďalších nemotorizovaných účastníkov cestnej premávky. Preto sme začali s budovaním stĺpikov, ktoré prispejú k ochrane práve týchto najzraniteľnejších skupín obyvateľov.

(HV, foto RO)

VZDELÁVANIE NA ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH BY MALO PREJSŤ ZMENAMI

Nitra získala 725 - tisíc eur a bude súčasťou siete slovenských regionálnych centier podpory učiteľov. Očakávaným výsledkom činnosti centra je podpora škôl v regióne Nitra a Zlaté Moravce pri príprave žiakov na život v 21. storočí. Reformou sa mení nielen obsah učiva, ale aj spôsob, akým sa žiaci učia. Ďalším cieľom je rozvoj regiónu pomocou regionálneho vzdelávacieho programu.

Na Slovensku v tomto roku vznikne 16 regionálnych centier podpory učiteľov a Nitra je medzi nimi. Radnica získala nenávratný finančný príspevok z Plánu obnovy a odolnosti, vďaka ktorému bude skvalitňovať vzdelávanie detí na základných školách. Centrum začne fungovať už od nasledujúceho školského roka 2022/2023. Zastrešovať bude aktivity v základných školách v okresoch Nitra a Zlaté Moravce.

SLOVENSKÉ ŠKOLSTVO ČAKÁ V ROKU 2026 REFORMA, NITRA BUDE PRIPRAVENÁ SKÔR

V roku 2026 má slovenský školský systém prejsť kurikulárnou reformou. „Do tohto roku budeme v Nitre pripravované zmeny postupne skúšať a nastavovať. Hlavným cieľom by nemalo byť priniesť reformu zhora, ale naopak – ovplyvniť ju zdola, z denno-dennej praxe, samotnými učiteľmi,“ hovorí Mária Glovňová z referátu podpory vzdelávania a práce s mládežou na nitrianskej radnici.

Viceprimátor Nitry
Miloslav Špoták.

REGIONÁLNE CENTRUM BUDE „HUBOM“ PRE VŠETKY ŠKOLY V REGIÓNE

Mesto Nitra má podpísané deklarácie o spolupráci s mestskými, cirkevnými aj súkromnými školami, ako aj s významnými miestnymi aktérmi v oblasti vzdelávania. Postupne sa pripájajú aj ďalšie základné školy z regiónu.

Regionálne centrum bude miestom, kde učitelia sprevádzajú učiteľov a vzájomne sa inšpirujú. „Je potrebné zdôrazniť, že pôjde o spoluprácu

s učiteľmi, nie o kontrolnú či nariadenovacia činnosť. Učiteľov nebudú vzdelávať úradníci, ale učitelia a odborníci z praxe,“ vysvetľuje viceprimátor Nitry Miloslav Špoták.

ŠKOLY BUDE ZMENOU SPREVÁDZAŤ 11 MENTOROV

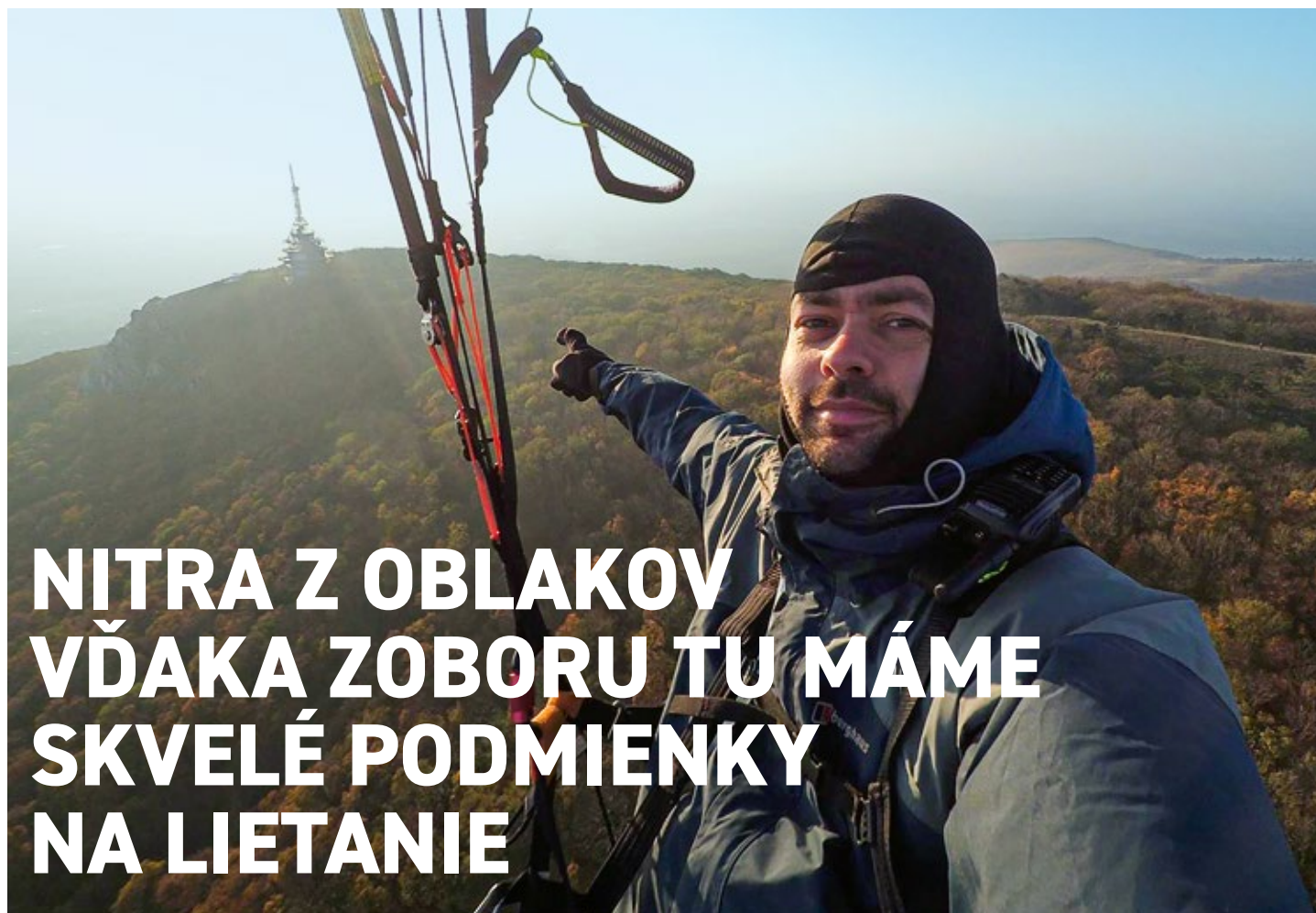
Radnica ich hľadala počas mája. O pozíciu mentora sa môže uchádzať človek s minimálne 5-ročnou pedagogickou praxou, pričom dôraz sa kladie na jeho znalosti, zručnosti a postoje v oblasti inovácií vzdelávania. „Zatiaľ máme prihlásených cez 30 záujemcov z rôznych oblastí. Prihlásili sa učitelia zo všetkých typov škôl, štátnych, cirkevných, aj súkromných, garanti vzdelávacích skupín, ale aj osoby, ktoré majú dlhoročné skúsenosti so vzdelávaním dospelých,“ hovorí Glovňová.

VZDELÁVANIE PRE VŠETKÝCH

Regionálne centrum čiastočne nadväzuje na projekt EDUpoint Nitra, ktorý od roku 2019 vytvára priestor pre všetkých, ktorí si chcú v oblasti vzdelávania v Nitre pomáhať.

„V centre chceme ponúkať vzájomné vzdelávanie všetkých učiteľov bez ohľadu na to, či sú v tomto projekte alebo nie. Podľa aktuálnych potrieb škôl a učiteľov chceme pripravovať školenia, konferencie, workshopy, výmenné pobyty a spoločné projekty,“ dodáva Glovňová.

Lenka Mareková
foto: ilustračné, Roman Oravec

NITRA Z OBLAKOV VĎAKA ZOBORU TU MÁME SKVELÉ PODMIENKY NA LIETANIE

Paragliding je šport o prekonávaní seba samého, o dobrodružstve, fyzickej námahe, budovaní sebadôvery, priateľstvách a hlavne o slobode. Tomáš Lenčo, rodený Nitran a podpredseda Paraglidingového klubu Zobor air v Nitre porozprával, ako sa k paraglidingu dostal, ako sa orientuje počas vzletu a prečo má Nitra skvelé možnosti na lietanie.

Ako ste sa dostali k paraglidingu?

Vďaka môjmu bratovi – horolezcovi. Počas jedného tatranského výletu nadábil na športový obchod, kde vypredávali použité padáky z paraglidingovej školy. A jeden kúpil. Bolo to v roku 1995, kedy u nás tento šport bol ešte v počiatkoch a nikto z nás o paraglidingu nič nevedel.

Hmm, jedna vec je padák, druhá vec, schopnosť ovládať ho...

To je pravda. Brat navrhol, že pôjde na kurz a naučí mňa a svoju priateľku lietať. Nakoniec sme ešte ten istý rok všetci traja úspešne absolvovali paraglidingový kurz na Donovaloch.

Takže mali ste padák aj vedomosti, aké boli prvé vzlety?

Oveľa náročnejšie, ako dnes. Až po tomto kurze sme zistili, že padák, ktorý brat kúpil, bol veľmi základný a nie veľmi výkonný. Vtedy bola úplne iná doba, internet neexistoval, predpoveď počasia bola len vo večerných správach,

alebo v novinách, aj to veľmi všeobecná. Leteckých prístrojov veľa nebolo a ak boli, boli veľmi drahé, málokto vlastnil záložný padák alebo sedačku s lepším chráničom chrbtice. V tej dobe bolo bežné hlavne z dôvodu lepších letových vlastností kupovať padáky na väčšiu váhu pilota a podľa podmienok sa dovažovať fľašami vody. Čo v konečnom dôsledku znamenalo, že pilot niesol na kopec aj o 12 kg viac váhy.

Tak to musela byť teda makačka. Sú dnes podmienky na lietanie jednoduchšie?

Určite áno. Na Slovensku máme snáď len dva kopce, kam vás vyvezie lanovka. Treba seba a svoju výstroj, ktorá váži cca od 15-20 kg vyniesť na kopec – štartovačku. Čo je pomerne namáhavé a samotný let je už odmena za tento výkon.

Ale tá odmena musí určite stáť za to. Ak by som si mohla vybrať superschopnosť, bolo by to lietanie. Predpokladám, že aj vy?

Ja ju už mám (smiech). Keď je človek vo vzduchu, vidí nádherné výhľady, ktoré sa nedajú zažiť pri žiadnom inom športe. Je priamo spojený s prostredím, keďže nesedí v žiadnej uzavretej kabíne a je ďaleko a vysoko od ľudí a „plaví sa“ po modrej oblohe ako po mori a môže sa slobodne rozhodnúť, ktorým smerom sa vydá. Kto raz tento pocit zažije, vzdá sa ho len veľmi ťažko.

To znie ako sen! Ale nemáte trochu aj rešpekt alebo až strach?

Rešpekt určite áno, ale ako náhle sa odlepím od zeme, pocity musia ísť bokom. Pilot je vo vzduchu sám za seba a je plne zodpovedný za to, ako sa rozhodne, kam poletí a ako zareaguje v kritických situáciách. Z tohto hľadiska je tento šport úžasný na budovanie sebadôvery.

V Nitre funguje Paraglidingový klub Zobor air Nitra. Kedy vznikol?

Myšlienka vzniku klubu nám napadla okolo roku 2007.

Partia známych a neznámych ľudí, o ktorých sme vedeli, že sa venujú lietaniu, sa stretla na janíkovskom letisku a dohodla sa na spoločnom lietaní a aktivitách. V roku 2009 sme oficiálne založili občianske združenie Paraglidingový klub Zobor air Nitra.

Aké boli začiatky paraglidingu v Nitre?

V tom čase sa na štart z Pyramídy využívala rampa pre rogalistov, ktorá je však smerom aj parametrami nevhodná až nebezpečná pre paragliding. Na lietanie sme využívali hlavne overené štartovačky mimo Nitry. Keďže Nitra ponúka naozaj skvelé podmienky pre lietanie vďaka vrchu Zobor, začali sme intenzívne hľadať riešenia, ako spraviť štart bezpečnejším a vhodnejším pre paragliding.

A našli ste ideálne miesto na štart?

Začiatky boli dosť ťažké, keďže to ideálne miesto spadá pod ochranné pásmo CHKO Nitra. Podarilo sa nám nadviazať dobré vzťahy so Správou CHKO Ponitrie, vlastníkom pozemku aj Strážou prírody. Odpracovali sme množstvo brigád, upratali sme veľké ťažké kamenné bloky z býva-

lého miléniového pamätníka, ktoré boli rozhádzané po okolí, vyčistili sme priestor od náletových drevín, upravili terén, vysadili trávu. Výsledkom je dnešná podoba vyhladky na Pyramíde, ktorú ocenia nielen paraglidisti ale aj turisti.

Lietanie dosť závisí od poveternostných podmienok.

To určite áno. Práve preto sme osadili aj veterný rukáv, ktorý je pre paragliding veľmi dôležitou pomôckou. Zriadili sme webkameru, aby sme na rukáv videli a vedeli zistiť, akým smerom fúka. Zriadili sme aj meteostanicu, ktorá žiaľ dlho nevydržala. Neskôr súkromná firma zriadila profesionálnu meteostanicu aj s kamerou, ktorá výborne slúži aj na naše účely.

Takže už aj Nitra má svoju oficiálnu „štartovačku“ pre paraglidistov?

Aby sme mohli nielen bezpečne štartovať, ale aj pristávať, museli sme nájsť vhodné pozemky a vďaka ochotným majiteľom sme dostali aj súhlas na ich využívanie počas pristávania. Štartovačku nakoniec schválila aj Letecká amatérska asociácia, pod ktorú spadá paragliding. Obrovská radosť a nadšenie, rozrastajúca sa členská základňa a možnosť oficiálne lietať už aj v Nitre nás inšpirovali k tomu, aby sme sa posunuli ďalej.

Každoročne nitrianske alebo zaplavia paraglidisti na tradičnej súťaži Zobor cup. Ako sa táto súťaž vyvíjala?

V roku 2010 sme sa rozhodli zorganizovať prvú amatérsku paraglidingovú súťaž v Nitre, ktorú sme neskôr označili ako nultý ročník. Poveternostné podmienky nám nepriali a pristávať sa malo v Dražovciach na ihrisku, čo bolo veľmi ďaleko. Poučení z nedostatkov nultého ročníka sme o rok ne-

skôr zorganizovali prvý oficiálny ročník Zobor cupu, ktorý mal výbornú odozvu. Aj vďaka podpore mesta formou dotácií na šport sme zorganizovali už 10 úspešných ročníkov.

Kto sa môže stať členom nitrianskeho paraglidingového klubu dnes?

Máme približne 30 členov, pribúdajú noví piloti a navštevujú nás piloti z celého Slovenska. Členom sa môže stať ktokoľvek so záujmom o paragliding a chuťou tento krásny šport podporiť aj svojou prácou.

Každý „špás“ niečo stojí. Koľko stojí výstroj pre paraglidistu?

Väčšina pilotov po skončení kurzu a získaní potrebného pilotného preukazu začína s použitým výstrojom. Základ výstroja tvorí padákový klzák, sedačka, batoh a prilba. Z bezpečnostného hľadiska je to záložný padák, a navigačný prístroj - vário, ktorý informuje pilota o tom, či stúpa, alebo klesá, akú má doprednú rýchlosť, ako je vysoko... Cena jazdeného výstroja sa pohybuje okolo 1 000 €, cena nového cca od 3 000 - 4 000 € a vyššie. Je niekoľko tried paraglidingových padákov, od menej výkonných, avšak viac bezpečných, až po športové výkonné krídla.

Povedzte mi teraz niečo viac o samotnom zoskoku. Ako to funguje?

Toto je veľmi dobrá otázka, avšak úplne nepresná. Často sa nás diváci pýtajú, kedy budeme skákať. My neskáčeme, ale štartujeme, alebo vzlietame. Skáču parašutisti z lietadla, z útesov alebo z výškových budov. My rovnako ako motorové lietadlo využívame na vzlietnutie vztlak. Ten získame vďaka správnej sile protivetra počas štartu. Čiže štartujeme

vždy proti vetru s potrebným rozbehom. Až keď sa padák plne nafúkne a je stabilizovaný, je možné vzlietnuť. A to buď jemným pribrzdením padáku, alebo rozbehom proti vetru – čím sa zvýši vztlak.

Rozumiem, a čo ma čaká pred vzletom? Ako zabezpečiť úspešný vzlet aj hladké pristátie?

Predletová príprava je veľmi dôležitá a je nutné skontrolovať množstvo vecí. V prvom rade padák – či je vrchlík (látková časť padáka) neporušený, či nie je potrhávaný, či sú všetky šnúry bez poškodenia a zamo-tania. Padák musí byť presne rozložený, s presným uložením šnúry. Po nasadení sedačky, treba opäť skontrolovať, či je postroj správne zapnutý, či je záložný padák na svojom mieste. Následne sa padák pripojí k sedačke pomocou karabín. Rovnako treba dbať na správne zapnutie karabín. Akákoľvek chyba môže mať katastrofálne dôsledky.

Akonáhle sa pilot presvedčí, že je všetko v poriadku, je pripravený na štart. Musí sa uistiť, či má dostatok miesta, či správne fúka, či niekto iný neštartuje. Bezpečnosť je vždy prvoradá, pri paraglidingu to platí obzvlášť.

Po úspešnom pristáti je hlavne dôležité správne zložiť padák, aby nedošlo k jeho poškodeniu alebo zamotaniu.

Ak by som si chcela zalietat, čo pre to musím spraviť? Existujú nejaké fyzické či zdravotné obmedzenia?

Lietat môže ktokoľvek bez ohľadu na vek a pohlavie. Samozrejme určitá fyzická zdatnosť je potrebná. Pokiaľ si chce niekto len vyskúšať paragliding, je to možné v tandemovom lete so skúseným pilotom, ktorý má na takéto lety potrebné osvedčenie a výstroj. Vtedy je na padák pripnutý pilot aj pasažier.

Kto by sa chcel paraglidingu venovať aktívne, musí najprv absolvovať kurz paraglidingu, ktorý je ukončený teoretickým testom a praktickou skúškou podobne ako v autoškole. Neskôr si môže svoje vedomosti rozšíriť o ďalšie kurzy, napríklad Kurz krízových situácií, tandemového alebo motorového lietania.

Na Slovensku existuje niekoľko škôl paraglidingu. Najbližšia od nás je v Novom Meste nad Váhom.

Ako viem ovplyvniť, kam doletím?

Vždy pred letom si naštudujem nový terén a smer kopca. Nechám si poradiť od skúsených domácich pilotov, čomu sa vyvarovať a kade letieť. Počas letu používam hlavne prístroj, ktorý sa volá vario-meter. Ten ukazuje, či stúpame alebo klesáme, doprednú rýchlosť, výšku. Existujú aj podobné aplikácie pre mobilné telefóny, ktoré dokonca znázorňujú leteckú mapu a robia záznam letu podľa GPS. Tento záznam sa dá potom nahrať do online aplikácie, kde sú všetky dáta vrátane 3D zobrazenia letu. Počas letu využívame dve veci, a to sú stúpacé prúdy, ktoré vzniknú nahriatím zeme, kedy teplý vzduch stúpa – termika, alebo svahový vietor. Je to zvyčajne stabilný vietor, ktorý keď fúka proti kopcu silnie a mení smer smerom hore. Ten využívame hlavne na jeseň, keď už nie je také teplo a je menej termického prúdenia.

Môžem pristáť hocikde?

Ak si ideme polietat len po okolí, čiže držíme sa v oblasti, kde štartujeme (napríklad na Pyramíde), využijeme oficiálne miesta na pristátie. V prípade preletov, keď sa pilot snaží prekonať čo najväčšiu vzdialenosť od štartu, si vyberá už miesto pristátia podľa aktuálnych podmienok a v dostatočnej výške. Pristáť

môže prakticky kdekoľvek na verejných priestranstvách tak, aby nikoho neohrozil alebo nespôsobil škodu na majetku. V prípade núdzových pristáti už musí pilot využiť aj menej vhodné miesta, avšak s prihliadnutím na svoju aj všeobecnú bezpečnosť. Čiže v kritickej situácii pristaneme niekedy v záhrade, na terase alebo na ceste.

Ako je to s preletmi nad citlivými a chránenými areálmi, napríklad nad vojenskými objektami?

Tak ako pre leteckú dopravu, tak aj pre paragliding platia presné pravidlá. Kde môžeme lietat, v akej výške a za akých podmienok. Vo všeobecnosti môžeme lietat do 300 metrov nad povrch a do nadmorskej výšky 2 150 metrov. V letovom priestore je množstvo obmedzení, napríklad zakázaných priestorov – tam spadajú hlavne strategické a vojenské priestory, priestory s dočasným obmedzením napr. malé letiská, kde sú naplánované zoskoky na padákoch. Rovnako nesmieme lietat v riadených oblastiach veľkých letísk. Do istých priestorov môžeme vletieť, len ak sme v rádiovom spojení s riadiacou vežou letiska. Na určenie priestorov slúži letecká mapa.

V súčasnosti existuje aj množstvo stránok a aplikácií, kde sú zaradené všetky možné štartovacie plochy pre paragliding aj so základnými informáciami, na aký smer lietat.

Lietat sa aj v zime?

Tí skalní lietajú aj v zime. Má to svoje čaro lietat nad zasneženou krajinou. V zime je však termiky málo, preto sa využíva svahové lietanie a, samozrejme, podmienky sú náročnejšie kvôli nízkej teplote.

Plánujete nejakú akciu pre verejnosť v Nitre?

Určite áno. Minulý rok sme prvýkrát kvôli pandémie neorganizovali súťaž Zobor cup. Situácia dnes je o to zložitejšia, že miesto, kde sme súťaž organizovali, je už čiastočne zastavané a nachádza sa nad novým napojením na diaľnicu pod Zoborom. Ale pevne verím, že sa nájde nejaké riešenie a aj ochotný organizačný tím.

*Timea Galová
foto: Tomáš Lenčo
Vladimír Rojko*

MESTSKÁ POLÍCIA OSLÁVILA OKRÚHLINY, PO KORONE AJ OFICIÁLNE

ČÍSLA A PIKOŠKY O NITRIANSKEJ MESTSKEJ POLÍCII

- » vznikla v roku 1991, má teda 31 rokov, no okrúhle 30. narodeniny kvôli Covidu oslávila až teraz
- » za 30 rokov sa naši mestskí policajti zaoberali celkovo 400 000 priestupkami a pomohli 142 000 občanom
- » ročne mestská polícia rieši okolo 15 - tisíc priestupkov, v drvivej väčšine súvisia s dopravou
- » v júni 1992 začali používať prvý počítač, v júli toho istého roku zriadili miesto stáleho operačného dôstojníka
- » od februára 1994 využívajú počítačový program na evidenciu priestupkov
- » na konci roka 1994 sa policajti presťahovali do budovy na Cintorínskej ulici, kde sú dodnes
- » v roku 2001 sa inštaloval a postupne rozširoval kamerový systém
- » v roku 2007 mestských policajtov prestrojili, podľa zákona začali nosiť jednotné uniformy modrej farby
- » v 2011 sa založilo Školiace a výcvikové stredisko pri Mestskej polícii, vyškolilo sa tu 530 policajtov z rôznych miest
- » v roku 2012 otvorili detské dopravné ihrisko, vystriedalo sa tu 17 100 účastníkov
- » kamerový systém má dnes 56 otočných a 51 stacionárnych kamier, operátori na kamerách zaznamenali 20 - tisíc udalostí a pre štátnych policajtov zálohovali 3 300 prípadov
- » len za posledných 20 rokov zasahovali pri 5 700 ležiacich občanoch
- » za posledných pár rokov policajti zachránili dva životy - malého chlapca, ktorého v poslednej chvíli zachytil policajt pred prichádzajúcim autom a ženu, ktorá chcela skočiť z mosta
- » rok po vzniku mala mestská polícia 52 pracovníkov, 31 rokov po vzniku ich je 80, vrátane administratívy - stále málo na všeobecne platný úzus 1 mestský policajt na 1 000 obyvateľov

(TH)

Slávnosťou v Synagóge a premietnutím dokumentu o troch desaťročiach nitrianskej mestskej polície, ktorý nakrútil zástupca náčelníka, vyvrcholili oslavy zboru.

Oslavovať mali a mali aj čo, ale nemohli. Tridsať rokov existencie Mestskej polície v Nitre uplynulo vlani. Pandémia sa však pričínila o to, že okrúhle výročie ľudí, ktorí dohliadajú na poriadok v Nitre, sa muselo pripomenúť až o rok neskôr.

Tentoraz sa to podarilo. Mestskí policajti sa na slávnostnej recepcii v Synagóge obzreli za svojou doterajšou prácou. Premietol sa tu dokumentárny film o polícii, pod ktorý sa autorsky podpísal zástupca náčelníka Pavel Sabo. Viacerí policajti si odniesli ocenenie, Cenu primátora dostal z rúk Mareka Hattasa náčelník Erik Duchoň.

Tridsať rokov je pritom celá večnosť. Keď sa dnes príslušníci polície obzerajú na začiatky

zboru, v ktorom pôsobia, nehľadajú iba do minulého tisícročia, ale priamo do praveku. Boli to časy, kedy polícia nemala svoju vlastnú budovu, policajti hliadkovali v civilnom oblečení bez zbraní a vysielaciek, jazdili na Favorite, správy písali na písacom stroji, odznaky mali z plastu a papuču nemali ani jednu.

Na 30. výročie dostali elektromobil Peugeot, tri roky chodia v novučičkých trendy uniformách, komunikujú aj cez sociálne siete a pri hliadkovaní sa spoliehajú na rozsiahly kamerový systém a na pult centralizovanej ochrany, na ktorý sa napojilo 60 objektov.

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec

Pracuj pre svoje mesto

Vedúci odboru životného prostredia

Vedúci odboru dopravy

Právny poradca KC Nitra

Manažér pre programy KC

Projektový manažér KC Nitra

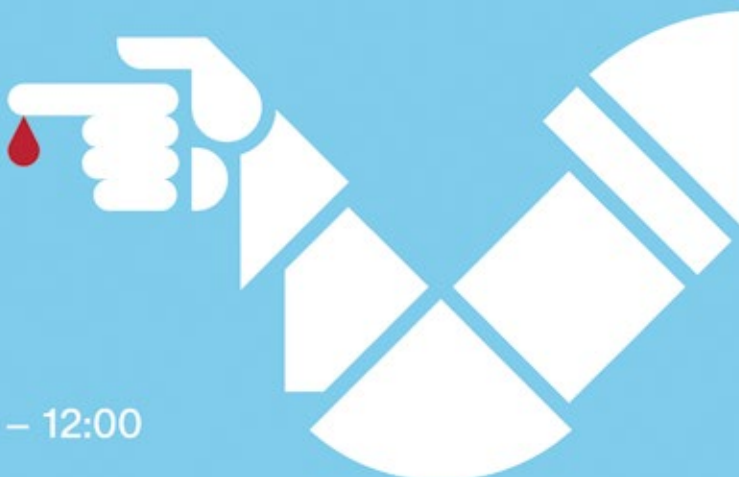
Viac info na
www.nitra.sk

Primátorská kvapka krvi

Pri príležitosti
Svetového dňa darcov krvi

Utorok / 14. 6. 2022 / 8:00 – 12:00
Mestský úrad v Nitre

ZBERNÝ DVOR

**Nábřežie mládeže 87,
areál firmy Nitrianske
komunálne služby s.r.o.**

PO - PI: 7,30 - 17,00 hod.

SO: 8,00 - 16,00 hod.

NE: ZATVORENÉ

**ZBERNÝ DVOR Cabajská
cesta (areál Katruša)**

PO: zatvorené

UT - PI: 9,00 - 12,30 hod.

a 13,00 - 17,00 hod.

SO: 8,00 - 11,30 hod.

a 12,00 - 16,00 hod.

NE: ZATVORENÉ

ZBERNÉ DVORY

Braneckého ul.

a Zoborské kasárne

apríl - október

pondelok: ZATVORENÉ

utorok - piatok: 9,00 - 12,30

hod. a 13,00 - 17,00 hod.

SO: 8,00 - 11,30 hod. a 12,00

-16,00 hod.

NE: ZATVORENÉ

ZBERNÝ DVOR

Rabčková ul. Janíkovce

apríl - október

PO: ZATVORENÉ

UT: 10,00-13,30 a 14,00-17,00 hod

ST - ŠT: ZATVORENÉ

PI: 10,00 - 13,30

a 14,00 -17,00hod.

SO: 9,00- 12,30

a 13,00 -16,00

NE: ZATVORENÉ

ZBERNÝ DVOR

a KOMPOSTÁREŇ

Medzi vodami 13/C,

Nitra - Krškany

apríl - október

PO - PI: 7,00 - 16,00

SO: 8,00 - 12,00

Nedeľa: ZATVORENÉ

HARMONOGRAM JARNÉHO UPRATOVANIA

Mestská časť	Poradie turnusu	Termín	VMČ
Klokočina I a II	I.	11. 4.-15. 4. 2022	VMČ 4
Staré Mesto II	II.	25. 4.-29. 4. 2022	VMČ 2
Staré Mesto I	III.	2. 5.-6. 5. 2022	VMČ 2
Chrenová I - III	IV.	9. 5.-13. 5. 2022	VMČ 7
Klokočina III, Čermáň	V.	16. 5.-20. 5. 2022	VMČ 4, 3
Chrenová II a IV	VI.	23. 5.-27. 5. 2022	VMČ 7
Zobor od Kláštorskej, smer východ	VII.	30. 5.-3. 6. 2022	VMČ 6
Dražovce a Zobor od Kláštorskej, smer západ	VIII.	6. 6.-10. 6. 2022	VMČ 6
Diely, Párovské Háje, Kynek, Mlynárce	IX.	13. 6.-17. 6. 2022	VMČ 5
Horné a Dolné Krškany, Janíkovce	X.	20. 6.-24. 6. 2022	VMČ 1,7

INŠTRUKCIE PRE OBYVATEĽOV

- Kontajner bude na stanovište dovezený o 12:00 a odvezený o 20:00.
- Počas dňa bude kontajner podľa potreby niekoľkokrát odvezený.
- Ak občan nestihne vyniesť odpad v deň zberu v jeho najbližšom stanovišti, môže tak urobiť počas týždňa vo svojej mestskej časti, pričom vzdialenosť stanovišta bude aj tak prijateľná.
- Do veľkoobjemových kontajnerov ukladajte hlavne veľkorozmerný komunálny odpad (rozobraté skrine, stoly, WC misy, atď).
- Žiadame obyvateľov, aby do kontajnerov na jarné upratovanie neukladali organický odpad (konáre, drevo, lístie atď.) a elektrozariadenia - televízory, chladničky.
- Skrine, rôzne krabice a iné rozmerovo veľké odpady žiadame rozobrať a následne uložiť do veľkoobjemového kontajnera.
- Väčšie množstvá komunálneho odpadu môžete uložiť po predložení občianskeho preukazu, ak máte trvalé bydlisko v Nitre, alebo dokladu o zaplatení poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v Nitre bezplatne na zberných dvoroch v meste.
- Stavebnú suť možno v zmysle platnej legislatívy uložiť na zberných dvoroch za poplatok 0,05 € za 1 kg.

Viac informácií na www.nks.sk

Prípadné ďalšie informácie môžete získať na MsÚ

- odbor životného prostredia - telefón: 037/ 6502 236 alebo

Nitrianske komunálne služby telefón: 037/ 6516 210, 0902 999 555

ROZPIS UMIESTNENIA KONTAJNEROV

6. JÚNA – 24. JÚNA 2022 (TURNUS VIII. - X.)

DRAŽOVCE

PONDELOK 6. 6. 2022

1. Švabinského x Ambrová
2. Pri Perinovej studni x Pri pekárni
3. Pod kostolíkom x ul. J. Zelenáka
4. Rozmarínová x Pri Dobrotke
5. koniec cesty do bývalého kameňolomu

UTOROK 7. 6. 2022

6. koniec Zoborskej ul.
7. ul. J. Zelenáka x Kultúrna
8. Topolčianska x Ščasného
9. Lužianska x Topolčianska

ZOBOR SMER ZÁPAD OD KLÁŠTORSKEJ UL.

STREDA 8. 6. 2022

1. Klinčeková x Hornohorská
2. Hornozoborská x Kláštorská
3. Kláštorská x Laliová
4. Komenského x Skautská

ŠTVRTOK 9. 6. 2022

5. Hornozoborská 100
6. Orgovánová x Vinohradnícka
7. Muškátová x Sv. Beňadika
8. Dobšinského x Jelenecká

PIATOK 10. 6. 2022

9. Svätoplukova x Ružová
10. Vendelínska
11. Dolnohorská 62

DIELY

PONDELOK 13. 6. 2022

1. Kmeťova 2
2. Na Hôrke – Potraviny NITRAZDROJ
- od 12.00 do 18.00
- Na Hôrke 2 - od 18.00 do 20.00 hod.
3. Kmeťova 7
4. Tokajská – smerom ku kaplnke
5. Murániho – začiatok ul.

UTOROK 14. 6. 2022

1. Viničky - podchod – Baletné štúdio
2. Dunajská – smerom na Piešťanskú
3. Zvolenská na začiatok ulice
4. Rýnska č.4
5. Zvolenská 20-22

PÁROVSKÉ HÁJE

STREDA 15. 6. 2022

1. zač. Čakankovej 12.00 – 15.00 hod.
Hájnická ul. v strede ulice od 15.00 do 20.00 hod.
2. Hydinárska konečná MHD č. 11
3. Stromová začiatok
4. Ulička pod lesom od 12.00 do 15.00
Olivová x Hydinárska od 15.00 do 20.00
5. Jurský dvor záhradkárska osada
spevnená plocha pod zastávkou
MAD smer Jarok;
6. Lukov Dvor k bufetu

KYNEK

ŠTVRTOK 16. 6. 2022

1. Ovocinárska x Hájska
2. Ovocinárska pri ihrisku
3. Ku kostolu – Hájska – voľná plocha
4. KD Kynek
5. Trnavská- konečná MHD č. 18
6. Môstik Pod Orešinou

MLYNÁRCE

PIATOK 17. 6. 2022

1. Chotárna – pri Klub dôchodcov
2. Bolečkova x Remeselnícka x
Krompašská
3. Štúrova x Bolečkova
4. Dubíková na koniec ul.
5. ul. Fr. Kráľa x Remeselnícka

DOLNÉ KRŠKANY

PONDELOK 20. 6. 2022

1. Cirmánska x Pri mlyne
2. Biovetská x 1. mája
3. Nezábudková x Látečkovej
4. K bistru HARLEY (voľná plocha)

UTOROK 21. 6. 2022

5. Novozámocká x Dvorčianska
6. Novozámocká x Záborského
7. Na Priehon – parkovisko pred
horným cintorínom
8. Dvorčianska 63

HORNÉ KRŠKANY

STREDA 22. 6. 2022

1. Široká – začiatok ulice
2. Zelená – roh Zlievarenskej ul.
3. Krškanská – parkovisko
pri reštaurácií
4. Brigádnická – začiatok ulice
5. Staromlynská – v blízkosti škôlky
6. Zlievarenská x Pod Katrušou

JANÍKOVCE

ŠTVRTOK 23. 6. 2022

1. Slamkova x Budayho
2. Hlavná x Okružná (Jednota a MŠ)
3. Golianovská x Rabčeka

PIATOK 24. 6. 2022

4. Hlavná (pred bývalý kultúrnym domom)
5. Letecká (križovatka Dlhá)
6. Hlavná – konečná MHD

„ŠŤASTNÁ RODINA NIE JE SAMOZREJMOŠŤ“

Program pre rodiny na Kalvárii v nedeľu 26. 6. začne krížovou cestou, o 11:00 bude svätá omša, nasledujú piknik v tráve s Nitrianskym komorným orchestrom, svedectvá rodín s účasťou nitrianskych biskupov, korunka Božieho milosrdenstva, po 16.00 rodiny potešia šašovia z Christilandy a Miro Jilo s Pesničkohrami.

Na účastníkov od 13.30 čaká i RODINNÁ HRA SO STANOVIŠŤAMI organizácií, stánky s občerstvením, detský kútik, misijné múzeum so zbierkami z celého sveta a ďalšie zaujímavé sprievodné aktivity.

Centrum pre rodinu – Nitra je občianskym združením, ktorého poslaním je podpora manželstva a rodiny.

V roku 2021 sme oslávili 20 rokov. Pôsobíme v Nitre a okolí, zapájame sa do celoslovenských kampaní a podujatí s prorodinnou témou.

Cieľovou skupinou sú: mládež, snúbenci, manželia, deti, seniori, osamelí, ľudia v nepriaznivej životnej situácii.

Naša činnosť je zameraná na upevňovanie stability manželstva a rodiny, budovanie komunity svojpomocných rodín, vedenie ľudí k vzájomnej i medzigeneračnej solidarite a dobrovoľníctvu.

Organizujeme Národný týždeň manželstva, Deň rodiny, Letné rodinné pobyty, dobročinné burzy, charitatívnu výrobu adventných vencov, Charitatívny vianočný jarmok, prípravy

na manželstvo, sviečku za nenarodené deti, hravé stretnutia pre mamičky a detičky, výlet seniorov, vzdelávacie workshopy, sprostredkovávame poradenstvo, kurzy.

Spravujeme halu pri kostole na Klokočine, v súčasnosti sa venujeme i pomoci Ukrajine.

Ďakujeme všetkým, ktorí nám nezištne pomáhajú.

Stretneme sa na Dobrotrhu 19. 6. a na Dni rodiny na Kalvárii 26. 6. !

www.centrumprerodinu.sk,
fb: Centrum pre rodinu - Nitra.

AKO PREVIEZŤ BICYKEL MHD-ČKOU

Nové autobusy prepravajú aj cestujúcich s bicyklami. Novinkou sú nosiče bicyklov na zadnej strane autobusu, ako aj preprava bicyklov pod dohľadom cestujúceho na všetkých linkách MHD vo vybraných časoch.

Cez pracovný týždeň na všetkých linkách po 17.00 môžete v priestore pre kočík alebo invalidný vozík umiestniť jeden bicykel, ale v prípade potreby musíte miesto uvoľniť. Cestujúci si celý čas držia bicykel, aby nespadol. Počas víkendu platia rovnaké pravidlá na linkách MHD po celý deň. Na linkách č. 9 a 35 môžete využiť cyklobusy, kapacita je 6 bicyklov na zadnom cyklonosíči. V cestovnom poriadku sú označené ako „C“.

OŽIVUJEME PEŠIU ZÓNU SPOLOČNE S PREVÁDZKAMI

Cieľom je zvýšiť počet prevádzok na pešej zóne, uľahčiť im proces nahlasovania terás, podporovať ich v organizovaní kultúrnych podujatí, ako aj zjednotiť vzhľad a dizajn pešej zóny. Tomu má pomôcť Manuál verejných priestranstiev, ktorý pripravuje Útvár hlavného architekta. Na stretnutí v Synagóge získali zástupcovia prevádzok komplexné informácie o postupe pri nahlasovaní terás, o zábere verejného priestranstva, o tom ako majú terasy vyzeráť a tiež o výhodách pri organizovaní kultúrnych podujatí. V prípade, že prevádzka usporiada kultúrne podujatie, bude jej odpustený poplatok vo výške rovnajúcej sa nákladom na dané podujatie.

vaní kultúrnych podujatí, ako aj zjednotiť vzhľad a dizajn pešej zóny. Tomu má pomôcť Manuál verejných priestranstiev, ktorý pripravuje Útvár hlavného architekta. Na stretnutí v Synagóge získali zástupcovia prevádzok komplexné informácie o postupe pri nahlasovaní terás, o zábere verejného priestranstva, o tom ako majú terasy vyzeráť a tiež o výhodách pri organizovaní kultúrnych podujatí. V prípade, že prevádzka usporiada kultúrne podujatie, bude jej odpustený poplatok vo výške rovnajúcej sa nákladom na dané podujatie.

VYZBIERALI SME TAKMER 600 TON KUCHYNSKÉHO ODPADU

V Nitre sa zatiaľ od spustenia zberu BRKO (júl 2021) vyzbieralo takmer 600 ton kuchynského bioodpadu. Obyvatelia bytových domov si môžu vedierko zadarmo vyzdvihnúť v klientskom centre. Každá domácnosť má nárok na 1 vedierko.

Obsah vedierka treba vysypať do hneď zbernej nádoby označenej BRKO, ktorá sa nachádza na každom sídliskovom stojisku. Kuchynský bio-odpad je vyvážený do bioplynovej stanice v Bošanoch. Vyrobí sa z neho elektrická a tepelná energia, ako aj organické hnojivo. Podľa fyzických analýz tvorí až 40 percent obsahu nádob na zmesový

komunálny odpad práve bioodpad. Čím viac mesto vytriedi, tým menej odpadu vyváža na skládku odpadov. Šetrí tak financie aj životné prostredie.

POKRAČUJEME V ČISTENÍ NITRY NA 7 PAHORKOCH

Pozývame všetkých, ktorým záleží na čistote prostredia, v ktorom žijú, na čistenie Nitry, tentoraz v Starom meste. V sobotu 11. 6. a o dva týždne 25. 6. vyčistíme brehy rieky Nitry až po mestský park. Prvú sobotu je zraz pri Ruži o 9.00, pri druhom čistení sa stretneme na Vodnej ulici tiež o 9.00. Pomôcky budú zabezpečené na mieste.

VÝDAJŇU POTRAVÍN VYUŽIJE VIAC ĽUDÍ

Bezplatnú službu výdaja potravín rozširuje mesto väčšiemu množstvu seniorov poberajúcim starobný dôchodok, samoživiteľom a ďal-

ším zraniteľným skupinám obyvateľov mesta. Doteraz sa mohli prihlásiť na túto službu seniori so starobným dôchodkom na úrovni 334 eur, od 1. mája je to už 381,60 eur. Zároveň sme rozšírili služby aj o ďalšie zraniteľné skupiny obyvateľov tak, aby sme chránili rodiny s nízkymi príjmami, matky samoživiteľky a ďalšie skupiny obyvateľov nášho mesta.

TRÉNERI V ŠKOLE - VIAC POHYBU PRE NAŠE DETI

Mesto má záujem rozšíriť program „Tréneri v škole“ od budúceho roka zo súčasných piatich základných škôl v Nitre na ďalšie, ideálne všetky základné školy. „Tréneri“ v škole je, popri Centre športu v spolupráci so Zväzom ľadového hokeja, ďalším programom, ktorým mesto Nitra pomáha našim deťom. Program Tréneri v škole je zameraný na skvalitnenie a zatriaktivnenie hodiny telesnej a športovej výchovy zážitkovým spôsobom výučby, budovaní pozitívneho vzťahu k športu a prehlbenie záujmu detí o šport a zároveň aj rozvíjanie ich všestrannej pohybovej gramotnosti na prvom stupni základných škôl.

VMČ 2 - Staré mesto

KULTÚRA NÁRODA

Mnohokrát obdivujeme, ako sú kultúrne pamiatky v zahraničí zachovalé. V niektorých krajinách sú dokonca kontinuálne obývané od čias minulých storočí. Na mnohých historických stavbách a umeleckých dielach sa u nás podpísal zub času, a to najmä počas minulého režimu. V novodobých dejinách nášho štátu dostali pôvodní vlastníci späť často zdevastované ruiny bez adekvátnej možnosti čerpať financie z verejných zdrojov na ich obnovu. Kto sa má o národné kultúrne pamiatky starať? Podľa nášho názoru, aj podľa logiky, je to predovšetkým štát samotný. Chceme predsa zachovávať kultúrne dedičstvo pre naše deti a ďalšie budúce generácie. Keďže však sme sa nemohli pozeráť, ako nedostatočne to vlády robia, a ani naše „apely“ na poslancov NR SR (teraz aj v minulosti), aby na obnovu kultúrnych pamiatok boli vyčlenené primerané zdroje, neviedli k želanému úspechu, už v roku 2010 sme v zastupiteľstve Nitrianskeho kraja a následne aj v zastupiteľstve mesta Nitra schválili dotačné „mechanizmy“ na obnovu kultúrnych pamiatok. Regionálna a miestna samospráva tak v mnohých prípadoch už viac ako tri volebné obdobia nahrádza a „sanuje“ úlohu štátu, avšak ani nie zďaleka tak, pretože naše sa-

mosprávne rozpočty sú limitované a kultúrnych pamiatok je mnoho. A podmienky na reštaurácie a obnovu týchto stavieb a artefaktov kladené zo strany štátu prostredníctvom pamiatkových úradov sú veľmi prísne. Ale o tom nie je reč. Teší nás, že sme z rozpočtov kraja a mesta výrazne prispeli na obnovu mnohých cenností našej starobylej Nitry. Za všetky spomenieme iba niektoré (všetky podporené žiadosťami o dotáciu veľmi podrobne eviduje odbor kultúry Mesta Nitry a tiež odbor kultúry nitrianskej župy): mnohé dotácie na obnovu Nitrianskeho hradu, Župného domu, bývalej radnice, mestskej tržnice, Zoborského kláštora, židovského cintorína, nitrianskej Kalvárie, Piaristického a Reformovaného kostola, a mnohých iných; nespočetné množstvo obnovy prvkov drobnej architektúry exponovanej vo verejnom priestore (sochy, umelecké diela, plastiky, a pod.). Stále hovoríme iba o takzvanom hmotnom kultúrnom dedičstve. My, vo výbore Staré mesto, sme sa za vyčlenenie finančných prostriedkov na obnovu kultúrnych pamiatok vždy bez problému postavili, i keď sme niekedy museli zápasit.

A naopak, na margo zlyhávania novodobej legislatívy záverom spomenieme jednu veľmi správnu a trefnú poznámku, ktorú mal nedávno hlavný architekt mesta Nitry Viktor Šabík: „Pre umiestňovanie artefaktov (napríklad výtvarných diel, sôch...) do architektúry, existovala za minulého režimu povinná rozpočtová kapitola z nákladov stavby. Išlo o dve percentá z celkového rozpočtu. Je potrebné poznamenať, že to bolo jedno z mála rozumných

opatrení, ako režim toleroval výtvarníkov, nakoľko išlo väčšinou o kritických ľudí, ktorí sa so svojimi názormi nijako netajili. Po roku 1989 bola táto rozpočtová kapitola zrušená a napriek mnohým snahám Slovenskej komory architektov (SKA) nebolo možné prijať znova toto opatrenie do sta-

vebného zákona. Stavbárska lobby bola vždy silnejšia ako architektonická. V súčasnosti sa v novom stavebnom zákone uvažuje o zavedení povinného percenta pre výtvarné dielo v architektúre a SKA túto snahu plne podporuje.“

Ján Vančo, VMČ 2

VMČ 4 - Klokočina

Milí obyvatelia Klokočiny,

Na marcom a májovom zasadnutí VMČ Klokočina sa rokovania zúčastnil architekt Stanislav Babčan, ktorý predložil vizualizáciu navrhovaných bytov obytného súboru Camelot, ktoré plánujú postaviť na ploche Kmetova - Hviezdoslavova ul. Návrh spĺňa regulatívy ÚPN Nitra a to z hľadiska podlažnosti, zastavanosti a vzťahu k verejným priestranstvám. Mestské pozemky v rozsahu 9,5 ára plánujú od mesta odkúpiť a požiadavkou VMČ 4 je vybudovanie 10 parkovacích miest na vlastné náklady podľa určenia VMČ 4. Rovnako riešiť aj prenájom sadovníckych riešených plôch za podmienok ako stanoví mesto. Na májovom zasadnutí pán Babčan predložil žiadosť o zámenu pozemkov - mestskej parcely 7261/105 za parcelu 7420/6 z dôvodu plánovanej výstavby komplexu Camelot. VMČ 4 podporuje realizáciu predloženého projektu v znení tak, ako bol členom predložený, súhlasí s odpredajom a navrhuje v prvom rade zámenu pozemkov patriacich mestu za pozemky patriace p. Lieskovskému na ploche Bizetova ul. Ide o pozemky, kde obyvatelia Bizetovej 2-6 požadovali zachovanie zelene, čo by sa touto zámenou docielilo.

Odbor investičnej výstavby a rozvoja pripravuje procesy a podklady pre stavebné konania na investičné akcie -

parkovisko Bazovského 2-10, SO Škultétyho 3. etapa a rovnako je v procese inžinieringu aj investičná akcia „Obnova parkovacích státí Borodáčova“ na ktorú poslanci vyčlenili financie v rozpočte.

Na májovom zasadnutí dozornej rady Nitrianskych komunálnych služieb bolo schválené jej členmi v našej mestskej časti vybudovanie ďalších dvoch nových stojísk - polopodzemné kontajnery - moloky, a to na ulici Čajkovského 13 - 17, kde je už pripravená projektová dokumentácia a na ulici Čajkovského 30 - 36, kde je potrebné ešte preverenie možnosti realizácie (preverenie sietí). Zároveň členka dozornej rady Petra Ajdariová požiadala v mene VMČ 4 o preverenie možnosti vybudovania stojísk aj na ulici Bizetova 25 - 31, ktoré máme v zásobníku požiadaviek obyvateľov Klokočiny.

Pevne veríme, že vybudovanie všetkých troch spomínaných stojísk sa podarí zrealizovať do konca tohto roku.

Z pripravovaných akcií na našom sídlisku si vás a vaše deti dovoľujeme pozvať na Medzinárodný deň detí, ktorý sa uskutoční 4. júna 2022 o 15. hodine pri Family centre, kde na vás čaká Divadielko Svetielko s rozprávkou O kozliatkach a vlkovi, Notový Dany a vaše deti sladká odmena.

Najbližšie verejné zasadnutie VMČ Klokočina bude 6. júna 2022 o 16. hodine v priestoroch Domu Matice slovenskej, kde ste srdečne vítaní.

Všetkým vám prajeme príjemne strávené nadchádzajúce letné dni.

VMČ 4 - Klokočina

VMČ 6 - Dražovce, Zobor

Kultúrno-spoločenské ťady sa dali do pohybu.

Známa pranostika hovorí „Studený apríl, mokrý máj, v stodole raj“. Nuž, neviem, aká bude úroda obilnín a kukurice, ale studený apríl nám poslal aj nemilý odkaz v podobe zamrznutých kvetov marhúľ a broskýň. Náladu nám vylepšilo sprístupnené prepojenie Zobora a centra mesta cestou okolo obchodno-bytového komplexu Promenáda. Ešte treba presvedčiť kompetentné osoby na Úrade NSK o potrebe začatia urýchleného riešenia prepojenia spádovej oblasti Zobora, Nitrianskych Hrnčiarioviec, Štitár s centrom mesta prepojavacou komunikáciou Jeleneckej cesty so starou Zlatomoraveckou cestou. Čo by umožnilo časti, tejto rýchlo sa rozvíjajúcej aglomerácii s 10 - tisíc obyvateľmi nejazdiť iba cez extrémne zaťažované kruhový objazd pod Zoborom.

Výročné a hodnotiace zhromaždenia Zoborských a Dražovských záhradkárov, Spolku Červeného kríža v Dražovciach, Jednoty dô-

chodcov Slovenska na Zobore a Dražovciach, už naznačili ich bohatú spoločenskú činnosť, ktorá v popandemickom období znovu naberať na pôvodnej dynamike. FS Tradícia z Dražoviec obnovil svoju bohatú verejnú kultúrnu činnosť prehliadkou krojov. Tradičné kultúrne akcie spojené so sviatkom sv. Urbana boli Dražovské guláše a Svätourbanské zoborské slávnosti, ktorých úspech zaručuje okrem prajného počasia aj profesionalita organizátorov.

Medzitým ulice Vysoká a Kultúrna dostali nový asfaltový koberec a priestor na ihrisku pri Zoborskom jazierku bude obohatený o workoutové prvky na cvičenie pod holým nebom.

Všetkým vám želim veľa zdravia a pracovnej pohody.

Miloslav Hatala

NITRA, MILÁ NITRA 2022

Slávnosti Nitra, milá Nitra 2022 sú každoročne očakávanou udalosťou, ktorá so začiatkom prázdnin prináša bohatý kultúrny, historický, spoločenský aj duchovný program. Už niekoľko rokov nadobúdajú slávnosti medzinárodný charakter nielen vďaka zahraničným hosťom, no najmä preto, že sa stali súčasťou Cyrilo-metodskej cesty, jednej zo 45 kultúrnych ciest Rady Európy.

PUTOVANIE A NÁRODNÁ PÚŤ

Neodmysliteľným a vyhľadávaným zážitkom počas slávností je aj putovanie. Tradične štartuje pri Dražovskom kostolíku a finišuje na Nitrianskom hrade. Tento rok bude umocnené púťovaním pútnikov, ktorí sa vydajú na cestu z Velehradu už osem dní pred slávnosťami a na hrade ich privíta nitriansky biskup Viliam Judák. Ani tento rok nebude v rámci duchovnej línie chýbať na Svätoplukovom námestí tradičná svätá omša Cyrilo-metodskej národnej púte. Celebrovať ju bude Bernard Bober, košický arcibiskup - metropolita.

HLAVNÝ A SPRIEVODNÝ PROGRAM

Program na námestí ponúkne široké žánrové rozpätie - od nedeľného koncertu kapiel Luvver a Para, cez pondelňajšie koncertné vystúpenie Slovenskej filharmonie spolu so Slovenským filharmonickým zborom až po sviatočný galaprogram,

v ktorom sa predstaví Slovenský ľudový umelecký kolektív (SLUK).

Okrem toho sa na pešej zóne v rámci sprievodného programu môžu návštevníci tešiť na Nitriansky jarmok s prezentáciou tradičných remesiel a Živo na korze ponúkne divadelný, hudobný aj literárny program na pódiu pred Turistickým informačným centrom.

Počas slávností nebudú chýbať výstavy, diskusie, projekcie, prednášky, príležitostné prehliadky či deň otvorených dverí na hrade.

HISTORICKÝ PROGRAM

Historickú líniu slávností predstavujú odborné konferencie, výstavy a obľúbený historický festival Pribinova Nitrawa, tento rok s podtitulom Brána času - ponúkne širší záber historických období.

Počiatky našich najstarších národných dejín a kultúry budú v krátkej forme predstavené na výstave Návraty ku koreňom / Archeológia k počiatkom našej národnej kultúry. Kombinácia pútavých posterov s novšími archeologickými nálezmi je doplnená umeleckými dielami akademickej sochárky Ludmily Cvengrošovej.

Silvia Zeumerová

KALENDÁR PODUJATÍ - JÚN

6 PO

7.00 – 9.00
Cykloraňajky
| Univerzitný most,
Chrenovský most,
bývalý Prior

7 UT

09:30 Rozprávky
po telefóne | Nové
divadlo

15.00 – 16.00 40 rokov
Zväzu slovenských
filatelistov | OC Mlyny
Výstava potrvá do 17. 6.

8 ST

09:30 Palček | Nové
divadlo

15.00-17.00 Rastlina
ako spolubývajúci –
prednášky | Krajská
kníhnic

9 ŠT

09:30 Palček | Nové
divadlo

16.00- Nové vína
Nitrianskeho kraja
| DAB

20.00 koncert
Partnership Unlimited
| Music a Cafe

10 PI

Medzinárodné výstavy
psov DOG EXPO NITRA
2022 | Výstavisko AX.
*Výstava potrvá do
12. 6.*

17.00 koncert Pony
Express a Dr. Zetor
| Detské dopravné
ihrisko, Chrenová

21.15 Komentované
pozorovanie oblohy
| Hvezdáreň KOS

11 SO

10.00-16.00 Kniežacie
dni | Nitriansky hrad
a podhradie | *Festival
ranostredovekého
života a prezentácie
dobovej kultúry, sobota
11. 6. a nedeľa 12. 6.*

18.00-21.00
Kandráčovci
a Kollárovci – mega
turné | Amfiteáter Nitra

12 NE

9.00 – 12.00 Výstava
a burza modelov
| Mediahaus

19.00 – 20.00
koncert CONCILIUM
MUSICUM WIEN
| MUSICA SACRA 2022
| Kostol sv. Ladislava

13 PO

18.30 Jozef a jeho
zázračný farebný
plášť – muzikál | DAB

14 UT

8.00-12.00 Primátorská
kvapka krvi | Mestský
úrad v Nitre

09:30 Zlodejka kníh
| Nové divadlo

18.30 Jozef a jeho
zázračný farebný
plášť – muzikál | DAB

15 ST

09:30 Zlodejka kníh
| Nové divadlo

17:00 | Druhá smrť Jany
z Arcu | Nové divadlo

16 ŠT

09:30 Kozliatka a vlk
| Nové divadlo

18.30 Meno | DAB

19.00 koncert AD
LIBITUM | MUSICA
SACRA 2022 | Kostol sv.
Ladislava

17 PI

09:30 Palček | Nové
divadlo

20:00 4 ženy na
konci sveta | Uránia –
predstavenie Nového
Divadla

18 SO

Od 13.00 Majstrovstvá
Slovenska MMA –
MAMMAL 30 | Mestská
športová hala

17.00 – 20.00 Tanečná
galashow N DANCE
COMPANY

17:00 Palček | Uránia
predstavenie Nového
Divadla

19 NE

14.00 – 16.00 Stopy
nitrianskych Židov
| bezplatná prehliadka
| *zraz pred Židovským
cintorinom*

9.00-13.00 Burza
exotických zvierat
| Spojená škola na
Slančíkovej ulici

10.00 – 18.00 Dobro.Trh
2022 | Mestská tržnica

19.00-20.00 koncert
Nitriansky komorný
orchester Zoe, Musica
Cordis, Adam Szendrei,
Marek Štrbák | MUSICA
SACRA 2022 | Kostol
sv. Ladislava

20 PO

09:30 | Kozliatka a vlk
| Nové divadlo

18.30 Testosterón | DAB

21 ŠT

09:30 Kocúr
v čižmách | Nové
divadlo

22 ST

09:30 Kocúr v čižmách
| Nové divadlo

18.30 Dom | DAB

23 ŠT

12.00 – 22.00
Nitránsky street food
fest | Svätoplukovo
námestie | *Potrvá do
26. 6.*

19.00 – 20.00 koncert
INGENIUM ENSEMBLE
| MUSICA SACRA 2022
| Kostol sv. Ladislava

25 SO

Guláš cup | Žalár pub,
Karpatská 7

7.00 – 18.00 Diecézna
púť rodín | Kalvária

19.30- 21.30 koncert
Peter Nagy & Indigo
| Music a Cafe

26 NE

4.00 -10.00 Burza
exotov a Farmárske
trhy 2022
| Agrokomplex

9.15 – 17.30 Deň rodiny
| Kalvária

19.00 – 21.00 Galavečer
15 rokov Cigánski diabli
| Amfiteáter

19.00 – 20.00 koncert
Spevácky zbor Technik,
Petra Torkošová,
Marek Štrbák, Mucha
Quartet | MUSICA
SACRA 2022 | Kostol sv.
Ladislava

27 PO

18.30 Komédia „Láska,
sex a dane“ | DAB

28 UT

18.30 Kutlochy | DAB

18.30 – 20.30 Spev
kohúta | *Radošinské
naivné divadlo* | DAB

29 ST

16.00 – 17.00
Komentované
pozorovanie Slnka
| Krajské osvetové
stredisko

30 ŠT

18.00 Vlastníci | DAB

19.00 koncert Emese
Gyöngyvér Tóth, Nóra
Király, Csaba Nagy,
Sándor Szászvárosi
| Musica Sacra 2022
| Kostol sv. Ladislava

1 PI

16.00 Vesmír známy
neznámy. Rozprávanie
a premietanie pre deti,
vstup voľný. | Krajské
osvetové stredisko

2 SO

18.00 IMT SMILE
Summer Tour 2022
| Amfiteáter

19.00 O West Side
Story – Broadway
muzikál | DAB

3 NE

Nitriansky jarmok
| Nitriansky hrad, pešia
zóna, Svätoplukovo
námestie

Leto na Zoborskom
kláštore | jún-
september areál
otvorený pre verejnosť
| novinka: bylinkové
záhrady

VIAC INFORMÁCIÍ

**Turistické
informačné centrum**
Nitra, Štefánikova
trieda 1, Nitra,
+421 (0) 37 161 86,
e-mail: info@nitra.sk,
www.nitra.eu

V APRÍLI NÁS NAVŽDY OPUSTILI TÍTO NITRANIA

Júlia Andelová
vo veku 89 rokov

Božena Baloghová
vo veku 90 rokov

Ján Bánik
vo veku 90 rokov

Pavel Bernát
vo veku 82 rokov

Jozef Bíro
vo veku 65 rokov

Mária Borovská
vo veku 83 rokov

Melánia Brunovská
vo veku 88 rokov

Rudolf Čápek
vo veku 84 rokov

Štefánia Čerešníková
vo veku 85 rokov

Oľga Depešová
vo veku 83 rokov

Štefan Drábik
vo veku 81 rokov

Július Ďuriš
vo veku 77 rokov

Helena Foltánová
vo veku 66 rokov

Ivan Fritz
vo veku 81 rokov

Gabriela Furková
vo veku 69 rokov

Eva Gábrisová
vo veku 78 rokov

Lýdia Gajdošíková
vo veku 89 rokov

Vincent Haringa
vo veku 74 rokov

Anna Ivaničová
vo veku 80 rokov

Anton Jurica
vo veku 84 rokov

Vladimír Kartusek
vo veku 82 rokov

Angela Keselyová
vo veku 92 rokov

Eva Kolenčíková
vo veku 73 rokov

Imrich Kóňa
vo veku 91 rokov

Peter Korobov
vo veku 86 rokov

Ludovít Kováč
vo veku 88 rokov

Anna Kucserová
vo veku 83 rokov

Klára Kuzmová
vo veku 66 rokov

Alexander Lackovič
vo veku 87 rokov

Verona Lacová
vo veku 76 rokov

František Látečka
vo veku 70 rokov

Marek Ligas
vo veku 25 rokov

Anna Lichnerová
vo veku 84 rokov

László Lőrincz
vo veku 78 rokov

Mária Madová
vo veku 63 rokov

Viera Michaličková
vo veku 57 rokov

Eva Minárová
vo veku 80 rokov

Peter Nemec
vo veku 69 rokov

Anna Pagáčová
vo veku 83 rokov

Melánia Pánisová
vo veku 77 rokov

Anna Pavkovičová
vo veku 87 rokov

Ján Podbehľý
vo veku 83 rokov

Ferdinand Ružový
vo veku 82 rokov

Ludmila Rybánská
vo veku 69 rokov

Vladimír Sásik
vo veku 65 rokov

Emília Sládečková
vo veku 81 rokov

Angela Stančíková
vo veku 89 rokov

Marta Starovičová
vo veku 85 rokov

Mária Strečková
vo veku 75 rokov

Marián Svitač
vo veku 74 rokov

Vlasta Szórádová
vo veku 85 rokov

Jozef Šášik
vo veku 74 rokov

Helena Ševčíková
vo veku 64 rokov

Margita Švecová
vo veku 89 rokov

Gabriela Tatlánková
vo veku 66 rokov

Anna Ťatliaková
vo veku 80 rokov

Anton Teplan
vo veku 46 rokov

Ľubomír Tvrdoň
vo veku 59 rokov

Jozef Vida
vo veku 71 rokov

Miroslav Vlček
vo veku 76 rokov

**Augustia
Volešinyiová**
vo veku 92 rokov

Ľubomír Vrbík
vo veku 69 rokov

Miroslav Záhorec
vo veku 69 rokov

Pavol Zaťko
vo veku 69 rokov

Ladislav Závodský
vo veku 85 rokov

Tomáš Žákovič
vo veku 88 rokov

KARTIČKA ZACHRÁNI ŽIVOTY

Správne vyplnená obálka predstavuje veľkú pomoc pre privolaných záchranárov.

Mesto Nitra začína od 1. júna s distribúciou takzvanej Seniorskej obálky. A čo vlastne je tá Seniorská obálka? Ide o sadu dvoch kartičiek, na ktorých sú dôležité údaje o zdravotnom stave seniora. Na nich si seniori vyplnia napríklad to, aké majú alergie, aké lieky berú a uvedú tu aj kontakty na svojich blízkych, ktorých je v prípade núdze potrebné zavolať.

Kartičky sú určené hlavne osamelému žijúcim seniorom, ktorí bývajú vo svojich domoch alebo bytoch. Väčšiu kartu odporúčame umiestniť vo vnútri vchodových dverí alebo na dvere chladničky. Záchranári, hasiči aj policajti sú o umiestnení karty na týchto miestach informovaní, v prípade núdze a zásahu v byte seniora ju preto budú hľadať práve na týchto dvoch miestach. Menšiu kartičku by mali seniori nosiť stále so sebou.

„Vyplnenie kartičiek zaberie iba zopár minút. Tento čas však rozhodne stojí za život, ktorý sa práve vďaka rýchlo dostupným údajom z kartičiek podarí lekárom zachrániť. Preto vyzývam všetkých seniorov v Nitre, ktorí žijú vo svojom dome či byte sami, aby si kartičky vyzdvihli na mestskom úrade a aby ich podľa inštrukcií vyplnili a používali,“ povedal primátor Marek Hattas.

Seniorská obálka so spomínanými kartičkami bude dostupná v klientskom centre mestského úradu od 1. júna. Karty sa dajú stiahnuť aj z webu mesta Nitra na stránke www.nitra.sk. Ku kartičkám dostanú seniori aj leták s inštrukciami, ako ich vyplniť. Dozvedia sa napríklad o semafore – červenou farbou sú v kartách vyznačené najdôležitejšie informácie, ktoré by ľudia rozhodne nemali nechať bez povšimnutia. Žltou farbou sú tam vyznačené odporúčané informácie a zelenou menej dôležité informácie.

„Vyzývame seniorov, aby dbali na aktuálnosť informácií uvedených v Seniorskej obálke. Obálku by si mali vymeniť vždy, keď príde k nejakej zmene – napríklad po hospitalizácii, po zmene liekov alebo po zmene kontaktov na blízke osoby,“ povedala Lívia Beňová z Odboru sociálnych služieb Mestského úradu v Nitre. Na škodu nie je napísať do kariet aj kontakt na svojho obvodného lekára, ktorý záchranárom dokáže poskytnúť detailnejšie informácie o vašom zdravotnom stave.

Tomáš Holúbek

	VČELÍ PRODUKT	ŠÚPAŤ	KOLEKTÍV	SKUPINA JAZDCOV S KOŇMI	ŠTÁTNY (SKR.)	POMÔCKY: BOKA, EDO, RIN, PAL	MENO SIDÓNA	MIMO-ZEMŠTAN	MALÉ PLEMENO PSA		DRIEK	LUČENEC (EČV)	VYPES-TOVANÝ ZO SEMENA	KLEPKAŤ
MOTÁŠ						VTÁK ŽIVIACI SA ZDOCH-LINAMI				DRUH TKANINY				
1						KÓROVEC				KÓREJSKÁ AUTO-MOBILKA				
VIALI					MILENEC BOHYNE AFRO-DITY							KEĎ		
												OMÁMIŤ (EXPR.)		
POMÔCKY: LATE, MIRA, OTA	KŇAZ				PRI KONCI (HOVOR.)						ZNAČKA MYDLA			
	MUŽSKÉ MENO (3.9.)										ČESKÉ MUŽSKÉ MENO			
DRUH ZÁLIVU											OČISTIŤ VODOU			
ELEK-TRÓN-VOLT (ZN.)			TAM	MENO EZECHIELA							TRNAVA (EČV)		3	OBCHODNÁ AKADEMIA (SKR.)
NESKORO (ANGL.)											PRED-PONA (PRIAMY)			
ŤARCHA (BÁS.)											HVIEZDA V SÚH-VEZDÍ VEĽRYBA			
	POMALÝ, ZDLHAVO (HUD.)	METRICKÝ KARÁT (SKR.)								ANDREA (DOM.)				HOMÉROV EPOS O TRÓJI
		ODVETVIE								KILOJOULE (ZN.)				
DRUH ČÍSELNEJ LOTÉRIE					EXISTOVAĽ	MESTO V CHOR-VÁTSKU	CVERNY	ŽEAB NA SPUŠŤA-NIE DREVA	KRYPTÓN (ZN.)			PÍSMENO GRÉCKEJ ABECEDY		
									ANGOLA (KÓD)			PROCESIE, CESTY		
JAZYK V NIGÉRII				MALÝ OKRASNÝ STROM							ZNAČKA AUTOS-VIEČOK			
				SMRAD							JAPONSKÉ PLATIDLO			
NIÓB (ZN.)			MIMO							ŠIKOVNÝ, SÚCI				
			TELÚR (ZN.)							BERÝLIUM (ZN.)				
2									BORBA					
ŠKRUP-NOVÝ PLOD					POŠTOVÁ POU-KÁŽKA				TRÓJSKY HRDINA					

www.krizovkynamieru.sk

Secesná transformátorová stanica z roku 1913 je pamiatkou na **(tajnička 1)** Uhorska. Po zrušení prevádzky v roku 1974 jej hrozilo zbúranie. V roku 1988 bolo vydané búracie povolenie. O záchranu a zápis do zoznamu národných kultúrnych pamiatok sa v čase **(tajnička 2)** postarali aktivisti združení do Slovenského zväzu ochrancov prírody a krajiny. Po zmene režimu založili schránkové reklamné noviny, od roku 2006 si v transformátorovej stanici zriadili sídlo. Dnes je sídlom fotogalérie **(tajnička 3)**.

(Čierne diery: Technické pamiatky Nitre - mapa, foto Peter Michalík)

Mesto
Nitra

meno / tel.:

Zapojte sa do súťaže o tri publikácie o Nitre.

Riešenie krížovky spolu s kupónom a vaším telefónnym číslom pošlite do 30. 6. 2022 na adresu:

Odbor komunikácie a propagácie, Mestský úrad,
Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra alebo emailom
na redakcia@msunitra.sk.

Výhercov budeme kontaktovať telefonicky.

NEWS REVIEW

THE CITY WILL INVEST ANOTHER € 360,000 IN THE REPAIR OF CHILDREN'S PLAYGROUNDS

In May, the town hall completed the reconstruction of four thematic playgrounds. By the end of September, seven playgrounds on settlements Chrenová, Klokočina, Diely, Čermáň and in the Old Town will undergo a comprehensive revitalization, replacement and addition of children's elements. Each playground will have a safety impact area with prevalence of rubber surfaces. This year, the town hall restored the "Anthill" on Štiavnická Street, the "Indian Playground" on Novomeského Street, the "Fort" on Čajkovského Street and the "Birds" on Popradská Street.

AT THE END OF THE YEAR, WE WILL TAKE A WALK IN A NEW UNDERPASS

All walkers, runners, skaters, cyclists, but also moms and dads with prams can look forward to a new underpass. Soon they will get from one side of the University bridge to the other safely and smoothly. The works will take about 6 months. The construction of the Nitra - Dražovce cycle path is currently underway, so we can finally get

from the city park to the little church in Dražovce.

LESS VISUAL SMOG

We have removed another 12 billboards on Bratislavská Street, and the waterfront trail, which is often sought after by cyclists, runners and people during walks, will be a bit more pleasant without visual smog. Last year, members of the National Council approved an amendment to the Building Act, thanks to which the city has the authority to remove advertising constructions. Until now, only the owner of the property or the owners of the advertising structure had this right. From January 2019 to December 2021, the city removed 199 advertising structures, including two large screens in the city centre. By the end of the year, the town hall will have removed more than 80 advertising buildings.

WE ARE REVIVING THE PEDESTRIAN ZONE

Our goal is to increase the number of places of business in the pedestrian zone, facilitate the process of reporting terraces, support them in organizing cultural events, as well as unify the appearance and design of the pedestrian zone. This is to be helped by the Manual of Public Spaces, which is prepared by the Department of the Chief Architect.

The representatives of the establishments obtained comprehensive information about the procedure for announcing terraces, occupying of public space, how terraces should look like and also about the advantages of organizing cultural events. If an operation of business organises a cultural event, they will be waived a fee equal to the cost of the cultural event.

HOW TO TRANSPORT A BIKE BY PUBLIC MEANS

New buses will also transport passengers with bicycles. Bicycle carriers on the back of the bus are a new feature, as well as the transport of bicycles under the supervision of the passenger on all public transport lines at selected times. During the working week, one bicycle may be placed in the stroller or wheelchair compartment on all routes after 5,00 p.m., but must clear the space if necessary. The rider should hold the bike all the time so it wouldn't fall. During the weekend, the same rules apply on public transport lines throughout the day. On lines no. 9 and 35 you can use the buses for cyclists with the capacity to transport 6 bicycles on the rear bicycle carrier. In the timetable, they are marked with "C".

WE CONTINUE TO REVIVE BORINA

In the spring, 15 thousand tree seedlings were planted as part of the revitalization, another 7,5 thousand will be planted in the autumn. During May we will start placing benches, fitness elements, and trash cans there. A picnic meadow with a gazebo will be created near the bike path. The inhabitants of Čermáň and the elderly know that the nearby asphalt area used to be used for rag days, dancing and entertainment. Borina is already supplied with electricity from the nearby substation, so there's nothing stopping the place from coming back to life.

NEW SAFETY POSTS IN THE OLD TOWN

They were planted on Párovská Street. A lot of older people and a lot of mothers with small children walk along this trail every day. In

the vicinity there is a clinic, medical centre, pharmacy, groceries store, kindergarten. The aim of the city is to create the safest possible conditions for pedestrians, cyclists and other non-motorized road users. Therefore, the city has started to build pillars that will contribute to the protection of these most vulnerable groups of the population. Safety posts will be planted in some other areas of the town soon.

WORK CONTINUES IN URBAN DISTRICTS

We continue to invest in the town districts of Diely, Staré Mesto, and Čermáň. A barrier-free path and railings on the retaining walls will be added from Viničky Street to Tokajská Street. The work is to be completed within one month. The investment amount is € 58,178.

During June, it will also be worked on street Pri Červenom križi, where reconstruction of the in-block sewage system and sewage connections is taking place. The investment price is € 7,930.

Further work is being carried out on Červeňova Street, where the road is being drained. The investment cost is € 24,151.

FESTIVITIES NITRA, DEAR NITRA 2022

Urban festivities Nitra, Dear Nitra will take place this year in term 3th to 5th July. Traditionally, you can look forward to wandering the Cyri-lo-Methodian path, a national pilgrimage, the historical festival Pribina's Nitrawa, concerts, exhibitions, discussions, screenings, theatre performances and commented tours. More info at: www.nitra.eu.

Pribinove a Cyrilo-metodské slávnosti na Cyrilo-metodskej ceste Rady Európy

Mesto Nitra

Rímskokatolícka cirkev
Biskupstvo Nitra

Nitriansky
samosprávny kraj

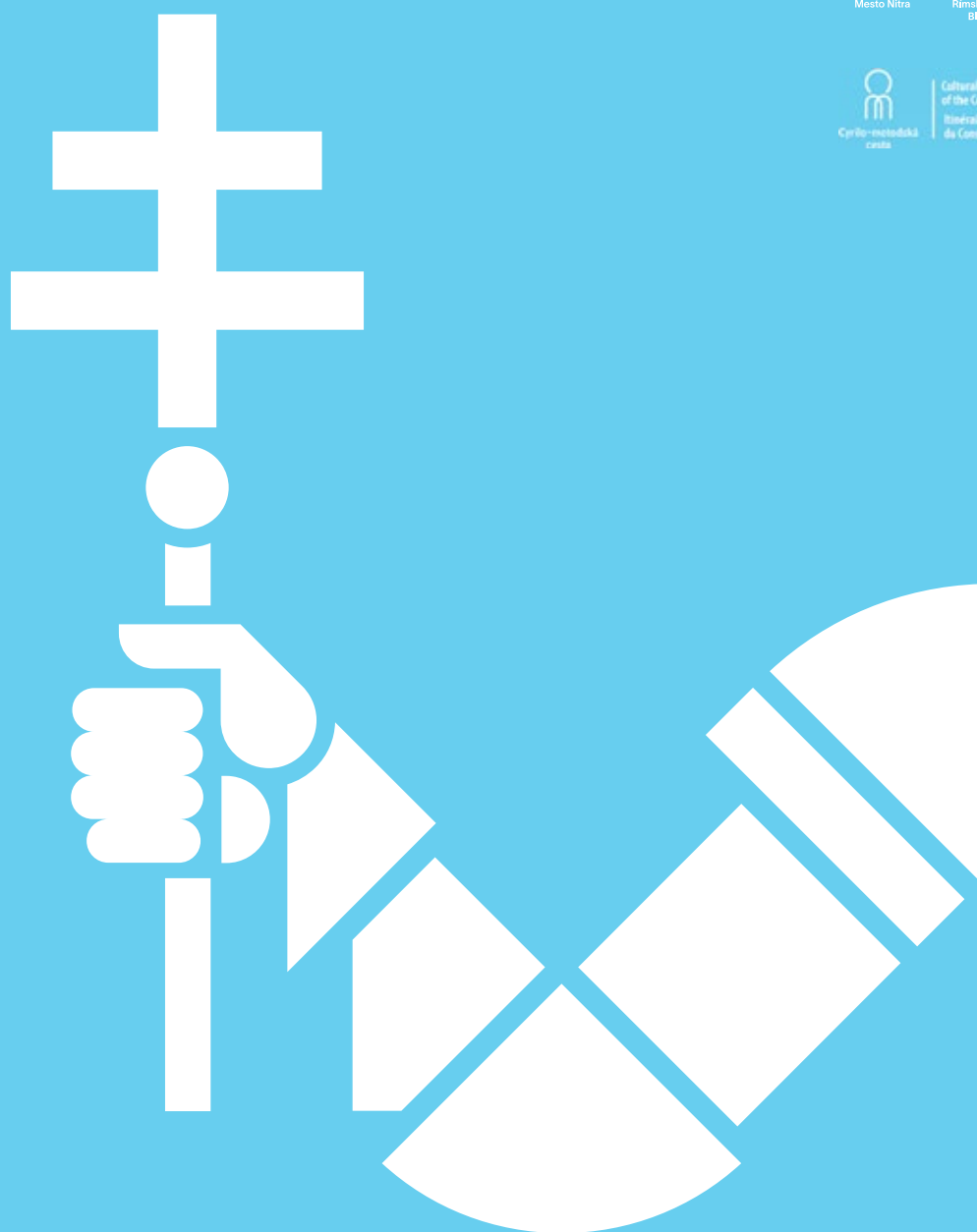

Cyrilo-metodská
cesta

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Nitra, milá Nitra...

3.-5. júl 2022

Putovanie po Cyrilo-metodskej ceste / Velehrad – Staré Město – Uherské Hradiště – Trenčín – Bojná – Nitra /
/ Cyrilo-metodská národná púť / Historický festival Pribinova Nitrawa / Para / Slovenská filharmónia / SLUK /
/ výstavy, diskusie, projekcie / divadelné predstavenia / komentované prehliadky / Živo na korze /
/ Nitriansky jarmok / Cyrilo-metodské slávnosti v Bojne